

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสนทราย 2) ระดับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเกษตรของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสนทราย และ 3) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเกษตรของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอสนทรายทั้งหมด 10 องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งสิ้น 165 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC⁺) โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่ามัธยฐาน เลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 46.37 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีรายได้รวมเฉลี่ย 61,662.42 บาทต่อปี โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 63.64 ดำรงตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และร้อยละ 66.67 ได้รับข่าวสารข้อมูลทางด้านการเกษตรจากโทรทัศน์ โดยผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าการส่งเสริมการเกษตรในท้องถิ่นเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีบทบาทในการส่งเสริมการเกษตร อีกทั้งเคยจัดอบรมทางด้านการเกษตรแก่เกษตรกรในท้องถิ่น และมีการทำงานด้านการส่งเสริมการเกษตรร่วมกับหน่วยงานอื่น โดยร้อยละ 37.58 ทำงานร่วมกับเกษตรกรอำเภอ ร้อยละ 46.06 ระบุว่าเคยจัดทำโครงการเกี่ยวกับการเกษตร โดยร้อยละ 38.19 ใช้งบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบล และร้อยละ 2.42 ใช้งบประมาณจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับในด้านความคาดหวังต่อผลประโยชน์ในการส่งเสริมการเกษตร ผู้ให้ข้อมูลมีความคาดหวังต่อผลประโยชน์ของชุมชนในระดับมากที่สุด และมีความคาดหวังต่อผลประโยชน์ของตนเองใน

ระดับมาก ส่วนความรู้ในการส่งเสริมการเกษตร ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรในระดับปานกลาง

สำหรับการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเกษตรของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเกษตรในขั้นตอนการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในระดับมาก อาทิเช่น มีส่วนร่วมในการออกเสียงเลือกและแสดงความคิดเห็นในการเลือกโครงการส่งเสริมการเกษตร สำหรับด้านการวางแผนดำเนินงาน ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในระดับมาก อาทิเช่น มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการดำเนินงาน การกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการส่งเสริมการเกษตร ด้านการดำเนินงาน ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในระดับมาก อาทิเช่น มีส่วนร่วมในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมการเกษตร ส่วนด้านการติดตามและประเมินผลงาน ผู้ให้ข้อมูลมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน และประเมินผลการทำงานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก ส่วนการประชุมเพื่อสรุปปัญหาและสรุปผลตอบแทนที่ได้รับจากการดำเนินงาน รวมทั้งการประเมินโครงการส่งเสริมการเกษตรที่เสร็จสิ้นการดำเนินงานมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

ส่วนด้านปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเกษตรของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ปัญหาในด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา อาทิเช่น สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เข้าใจในระบบการทำงานร่วมกัน และการประชุมระหว่างสมาชิกน้อย โดยเสนอให้คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขระบบการทำงาน และเพิ่มการประชุมระหว่างสมาชิก สำหรับด้านการวางแผนดำเนินงาน พบปัญหา ภายในองค์การบริหารส่วนตำบลขาดการร่วมมือกันระหว่างสมาชิก และการวางแผนดำเนินงานเป็นไปเฉพาะระดับผู้บริหารเท่านั้น โดยเสนอให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลร่วมมือกันให้มากขึ้น และคณะกรรมการบริหารควรเปิดโอกาสให้สมาชิกได้วางแผนดำเนินงานร่วมกันให้มากขึ้น ด้านการดำเนินงาน พบปัญหา สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ทางด้านการเกษตร และขาดงบประมาณ โดยเสนอให้หน่วยงานภาครัฐจัดฝึกอบรมทางด้านการเกษตรแก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น ส่วนปัญหาด้านการติดตามและประเมินผลงาน พบปัญหา องค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล และขาดการติดตามและประเมินผลงาน โดยเสนอให้ภาครัฐจัดฝึกอบรมทางด้านการติดตามและประเมินผลงานให้แก่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการติดตามและประเมินผลงานโครงการส่งเสริมการเกษตรในทุก ๆ โครงการ

ABSTRACT

TE 159495

The objectives of this study were to find out 1) personal and socio-economic status of the tambon administrative organization (TAO) members in Sansai district; 2) their participation level in agricultural extension; and 3) problems, constraints and recommendations for their participation in agricultural extension. The data was collected by means of pretested questionnaires from all 165 members of 10 tambon administrative organizations within Sansai district, and later analyzed by using the SPSS/PC⁺ in terms of percentage, mean and standard deviation.

The results of the study showed that most of the respondents were men with an average age of 46.37 years and most of them were already married, had finished primary education and had an average income of 61,662.42 baht/year. The majority of the respondents held TAO membership (63.64%) and had received agricultural information through TV (66.67%). All the respondents had the opinions that local agricultural extension should be the duty of TAO and that TOA should take a role in agricultural extension. The respondents had conducted training for local farmers and performed extension work in cooperation with other agencies: working together with district agricultural offices (37.58%), conducting agricultural projects (46.06%), having used the budget from TAO (38.19%) and having used the budget from the Ministry of Agriculture and Cooperatives (2.42%). Further results showed that the respondents' expectation of community benefits was at a highest level, that of their own benefits was at a high level, and they had a moderate level of knowledge of agricultural extension.

Regarding TOA members' participation in agricultural extension it was found that they had a high level of participation in problem analysis i.e. voting for and sharing ideas in

the selection of agricultural projects; planning for implementation i.e. sharing ideas in setting up implementation guidelines, and formulating goals and policies for agricultural extension; implementation i.e. public relations of agricultural extension project implementation; and evaluation of TOA members' working. They had a moderate level of participation in monitoring and evaluation and in conducting meetings to arrive at problems and benefits of project implementation, including evaluation of completed projects.

For problems, constraints and recommendations in terms of the participatory approach in agricultural extension of TAO members, it was found that the problems in identification of problems and determination of causes were that TAO members did not understand the system of working together and that only a few meetings were conducted among members. It was recommended that the TAO committee should improve its working system and hold more meetings. Problems in implementation planning were lack of cooperation among members of TOA committee and the planning for implementation limited only to the management staffs. It was suggested that TOA committee members should cooperate more and TOA members should be given more opportunity to join in the planning process. The implementation problem was that TAO members did not have knowledge of agriculture and budgets were limited. It was recommended that relevant government agencies should conduct training for TAO members and more budgets should be allocated. The monitoring and evaluation problem was TAO members' lack of knowledge and understanding of monitoring and evaluation and thus it was recommended that government agencies should conduct training on monitoring and evaluation for TAO members and that the TOA members should monitor and evaluate all agricultural extension projects as well.